

Centrum vedecko-technických informácií SR, Lamačská cesta 8A, 840 05 Bratislava

## TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava, 15. november 2024

# Poznáme laureátky a laureátov ocenení Cena za vedu a techniku 2024

Týždeň vedy a techniky na Slovensku 2024 už tradične vyvrcholil odovzdávaním ocenení Cena za vedu a techniku. Galavečer Cena za vedu a techniku 2024 sa uskutočnil 15. novembra v reprezentatívnych priestoroch Zimnej jazdiarne Bratislavského hradu a predstavuje slávnostnú bodku za obľúbeným podujatím Týždeň vedy a techniky. Počas galavečera, ktorého sa zúčastnil aj minister školstva Tomáš Drucker, si ocenenie prevzalo osem osobností a jeden vedecko-technický tím.

Cena za vedu a techniku vzdáva hold všetkým tým, ktorí zasvätili svoje životy vedecko-technickému bádaniu, a svojou prácou, ktorá je zároveň aj poslaním, posúvajú hranice poznania. V prítomnosti vážených hostí si ocenenie prevzalo 8 vedeckých osobností a jeden vedecko-technický tím. Všetci laureáti dosahujú vynikajúce výsledky vo svojej pracovnej oblasti. Sú medzi nimi mladé talenty, ktoré majú potenciál premeniť svet na lepšie miesto, vedecké osobnosti uznávané doma aj v zahraničí, ale aj vedecko-technický tím, ktorý ukazuje, aká dôležitá je spolupráca a interdisciplinarita vo vede a výskume.

Vyhlasovateľom oceňovania, ktorého poslaním je zviditeľniť mimoriadne výsledky v oblasti vedy a výskumu ako aj prácu samotných vedkýň a vedcov, je ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (MŠVVaŠ SR). Organizátorom podujatia je **Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)**.

## Ocenenie za mimoriadne výsledky v oblasti vedy a techniky

Na slávnostnom odovzdávaní Cien za vedu a techniku sa zúčastnil Minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, **Tomáš Drucker**, generálny riaditeľ Centra vedecko-technických informácií SR, **Róbert Gálik**, zástupcovia hodnotiacej komisie, akademického sektora, zástupcovia organizácií angažujúcich sa v oblasti vedy a techniky, Slovenskej akadémie vied, partneri a ďalší pozvaní hostia.

Minister školstva Tomáš Drucker vyjadril svoju vďaku a úctu všetkým oceneným vedkyniam a vedcom. „Bez ich úsilia by sme nemohli čeliť mnohým globálnym výzvam, ako je ochrana životného prostredia, boj proti chorobám či vývoj inovatívnych riešení v oblasti energetiky, dopravy a mnohých iných odvetví. Veda je cestou k riešeniam a my vzdávame hold tým, ktorí sa na túto cestu vydali,“ povedal a dodal: „Cena za vedu a techniku je výnimočná nielen preto, lebo vyzdvihuje mimoriadne výsledky v tejto

*oblasti, ale aj preto, lebo slúži ako inšpirácia pre mladú generáciu. Vďaka tejto iniciatíve sa nám darí nielen oceniť prácu vedeckej komunity, ale aj poukazovať na obrovský význam, ktorý vedci a výskumníci majú pre život našej spoločnosti.“*

Podľa generálneho riaditeľa CVTI SR Róberta Gálika je ocenenie symbolom dosiahnutých úspechov na poli vedy a výskumu, a to v rôznych obdobiach kariérneho rastu, od mladých vedeckých pracovníkov až po skúsených odborníkov. Vyzdvihol tiež, že jedným z cieľov ocenenia je zvýšenie povedomia o význame vedy a výskumu pre modernú spoločnosť: „Jedným z hlavných poslání je priblížiť slovenskú vedu a výskum odbornej, ako aj širokej verejnosti vrátane detí a mládeže. Našou snahou je ukázať, že zmysluplná práca vedkýň a vedcov nezostáva len za bránami laboratórií a výskumných ústavov, ale že výsledky ich práce majú priamy dosah na svet, v ktorom žijeme.“

Originálne ocenenie vytvoril špeciálne pre laureátky a laureátov slovenský umelec Achilleas Sdoukos. Sklenený objekt stvárňuje hlavu vedkyne/vedca a symbolizuje nové nápady a myšlienky, ktoré stoja za objavmi a pokrokmi v oblasti vedy a techniky. Každé ocenenie je unikátne aj vďaka maľbe drahými kovmi a sklárskymi listrami.

### Laureátky a laureáti v piatich kategóriách

Cena za vedu a techniku sa odovzdávala v piatich kategóriách: Osobnosť vedy a techniky, Osobnosť vedy a techniky do 35 rokov, Popularizátor vedy, Vedecko-technický tím roka a Celoživotné zásluhy v oblasti vedy a techniky. Hodnotiaca komisia, ktorá pozostávala zo zástupcov ústredných orgánov štátnej správy, vysokých škôl, vedecko-výskumných inštitúcií a zástupcov ďalších zainteresovaných subjektov, vybrala spomedzi predložených nominácií deviatich laureátov.

### Ocenenia v jednotlivých kategóriách získali tieto osobnosti:

#### Kategória – Osobnosť vedy a techniky

**Prof. Mgr. Ivan Cimrák, Dr.,** Katedra softvérových technológií, Fakulta riadenia a informatiky Žilinskej univerzity v Žiline, za prínos v modelovaní a počítačových simuláciách rakovinových buniek vedúcich k ich separovaniu a za vývoj modelov umelej inteligencie v mamografii.

**Prof. Ing. Ľubomír Švorc, DrSc.,** Ústav analytickej chémie, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, za rozsiahly, medzinárodne uznávaný vývoj senzorických materiálov a metód zelenej chémie pre stopové analyty v potravinárskych, farmaceutických a environmentálnych vzorkách.

**Prof. Elena Marushiakova-Popova,** Ústav etnológie a sociálnej antropológie Slovenskej akadémie vied v Bratislave, za medzinárodné úspešné vedecko-výskumné pôsobenie v oblasti rómskych štúdií, histórie Rómov ako etnickej menšiny v Európe.

#### Kategória – Osobnosť vedy a techniky do 35 rokov

Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) je priamo riadená organizácia Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR a slúži ako národné informačné centrum pre vedu, techniku, inovácie a vzdelávanie. Jeho súčasťou je špecializovaná Národná vedecká knižnica. Koordinuje činnosť a zabezpečuje prevádzku interdisciplinárnych výskumno-vývojových centier a národných infraštruktúr pre výskum, vývoj, inovácie a vzdelávanie.

**RNDr. Radka Gorejová, PhD.,** Katedra fyzikálnej chémie Ústavu chemických vied, Prírodovedecká fakulta Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, za výnimočný prínos v oblasti prípravy a výskumu biomateriálov a rozvoj medzinárodnej vedeckej spolupráce.

**Doc. Ing. Martin Pollák, PhD.,** Katedra počítačovej podpory výrobných technológií, Fakulta výrobných technológií Technickej univerzity v Košiciach, za významný prínos pre rozvoj vedy a techniky Fakulty výrobných technológií v publikačnej a projektovej činnosti mladých do 35 rokov.

**RNDr. Šarlota Kaňuková, PhD.,** Výskumný ústav rastlinnej výroby Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra v Piešťanoch, za vedecký prínos v oblasti rastlinných biotechnológií zameraný na technológie bunkových kultúr využiteľných na výrobu špeciálnych produktov s možnosťou priemyselných aplikácií.

#### Kategória – Popularizátor vedy

**Doc. Ing. Ján Král, PhD.,** Katedra výrobných techník a robotiky, Strojnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach, za popularizáciu technického vzdelávania a vedy medzi žiakmi základných a stredných škôl, gymnázií a študentmi vysokých škôl.

#### Kategória – Vedecko-technický tím roka

**Tím pracovníkov z úseku výskum a vývoj výkonová elektrotechnika EVPÚ a.s.,** EVPÚ a.s. (Elektrotechnický výskumný a projektový ústav), za výskum a vývoj a realizáciu statického výkonového meniča vo vyhotovení energokontajnera pre transformáciu sietí EU/US alebo US/EU.

#### Kategória – Celoživotné zásluhy v oblasti vedy a techniky

**Ing. Branislav Hatala, PhD.,** VUJE, a. s., v Trnave, ocenenie sa udeľuje *in memoriam* za významný prínos v oblasti zvyšovania bezpečnosti a spoľahlivosti jadrových zariadení, ako aj rozvoja jadrovej energetiky.

*Každý rok sa počas Týždňa vedy a techniky uskutočnia po celom Slovensku stovky podujatí zameraných na popularizáciu vedy a techniky. Všetky sprievodné akcie tohtoročného TVT nájdete na webovej stránke [www.tyzdenvedy.sk](http://www.tyzdenvedy.sk), konkrétne [v sekcii Podujatia TVT](#). Filtrovať ich môžete podľa kraja, mesta, typu podujatia, dátumu či cieľovej skupiny.*

Všetky informácie o podujatí Týždeň vedy a techniky na Slovensku 2024 sú dostupné na webovej stránke [www.tyzdenvedy.sk](http://www.tyzdenvedy.sk).

**Záznam z podujatia odvysiela STVR na Dvojke 23. novembra 2024 o 20.10 hod.**

#### Kontakt pre médiá:

Odbor komunikácie CVTI SR

Ing. Štefánia Bartošová, 0907 165 398, [stefania.bartosova@cvtisr.sk](mailto:stefania.bartosova@cvtisr.sk)